

Θέματα Γραπτών προαγωγικών εξετάσεων περιόδου
Μαΐου - Ιουνίου

Μαθηματικά Γ΄ Γυμνασίου

A. Θεωρία

1. Να διατυπώσετε τα κριτήρια ισότητας τριγώνων.
2. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας την ένδειξη Σωστό ή Λάθος δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση.
 - α) Αν δύο τρίγωνα έχουν ίσες περιμέτρους, τότε τα τρίγωνα είναι ίσα.
 - β) Δύο τρίγωνα είναι ίσα όταν έχουν δύο πλευρές και μια αντίστοιχη γωνία ίσες.
 - γ) Αν δύο τρίγωνα έχουν δύο πλευρές ίσες μία προς μία τότε θα έχουν και τις τρίτες πλευρές ίσες.
 - δ) Αν δύο τρίγωνα έχουν και τις τρεις γωνίες τους ίσες μία προς μία, τότε είναι ίσα.
 - ε) Δύο ορθογώνια τρίγωνα είναι ίσα, όταν έχουν δύο αντίστοιχες πλευρές ίσες μία προς μία.

B. Θεωρία

Δίνεται η εξίσωση $ax^2 + \beta x + \gamma = 0$, $a \neq 0$

1. Ποια παράσταση λέγεται διακρίνουσα Δ της εξίσωσης;
2. Ποιες είναι οι ρίζες (αν υπάρχουν) της εξίσωσης ανάλογα με το πρόσημο της διακρίνουσας;
3. Αν ρ_1, ρ_2 ρίζες της εξίσωσης, τότε να παραγοντοποιήσετε το τριώνυμο $ax^2 + \beta x + \gamma$, $a \neq 0$.

1η Άσκηση

Δίνονται οι παραστάσεις $A = (x^2 - 1)^2 - (x^2 - 3)(x^2 + 3) + 8$ και $B = \left(\alpha + \frac{5}{\alpha}\right)^2 - \left(\alpha - \frac{5}{\alpha}\right)^2$, $\alpha \neq 0$.

α) Να αποδείξετε ότι $A = 18 - 2x^2$ και $B = 20$.

β) Να λύσετε την εξίσωση $B + 4x = A$.

γ) Να απλοποιήσετε τη παράσταση $\Gamma = \frac{A}{2x^2 + 12x + 18}$

δ) Να υπολογίσετε τον αριθμό $x = \left(2020 + \frac{1}{405}\right)^2 - \left(2020 - \frac{1}{405}\right)^2$

2η Άσκηση

Αν το σύστημα $\begin{cases} \alpha x + \beta y = 7 \\ 2\alpha x - \beta y = 8 \end{cases}$ έχει ως λύση $x = 1$ και $y = 2$, να βρείτε τις τιμές των α, β .

3η Άσκηση

Δίνεται η παράσταση $A = \sin^2 x \cdot \varepsilon\phi^2 x + \sin^2 x$

α) Να αποδείξετε ότι $A = 1$

β) Να αποδείξετε ότι $\eta\mu^2 20^\circ + \eta\mu^2 50^\circ + \eta\mu^2 160^\circ + \eta\mu^2 130^\circ = 2A$

**Από τις δύο θεωρίες να απαντήσετε σε μία και από τις
τρεις ασκήσεις να απαντήσετε σε δύο.**

Λύσεις

A. Θεωρία

1. 1ο κριτήριο ισότητας (Π - Γ - Π)

Αν δύο τρίγωνα έχουν δύο πλευρές ίσες μία προς μία και την περιεχόμενη γωνία τους ίση, τότε είναι ίσα.

2ο κριτήριο ισότητας (Γ - Π - Γ).

Αν δύο τρίγωνα έχουν μία πλευρά ίση και τις προσκείμενες στην πλευρά αυτή γωνίες ίσες μία προς μία, τότε είναι ίσα. Σε ίσα τρίγωνα απέναντι από ίσες γωνίες βρίσκονται ίσες πλευρές.

3ο κριτήριο ισότητας (Π - Π - Π)

Αν δύο τρίγωνα έχουν τις πλευρές τους ίσες μία προς μία, τότε είναι ίσα.

2. α) Λ β) Λ γ) Λ δ) Λ ε) Σ

B. Θεωρία

α) Διακρίνουσα Δ είναι ο αριθμός $\beta^2 - 4\alpha\gamma$, δηλαδή $\Delta = \beta^2 - 4\alpha\gamma$.

β) Αν $\Delta > 0$ τότε η εξίσωση έχει δύο άνισες λύσεις τις $x_{1,2} = \frac{-\beta \pm \sqrt{\Delta}}{2\alpha}$

Αν $\Delta = 0$ η εξίσωση έχει μία διπλή λύση την $x = -\frac{\beta}{2\alpha}$

Αν $\Delta < 0$ τότε η εξίσωση δεν έχει λύση (αδύνατη).

γ) Είναι $\alpha x^2 + \beta x + \gamma = \alpha(x - \rho_1)(x - \rho_2)$

1η Άσκηση

Δίνονται οι παραστάσεις $A = (x^2 - 1)^2 - (x^2 - 3)(x^2 + 3) + 8$ και $B = \left(\alpha + \frac{5}{\alpha}\right)^2 - \left(\alpha - \frac{5}{\alpha}\right)^2$, $\alpha \neq 0$.

α) $A = (x^2 - 1)^2 - (x^2 - 3)(x^2 + 3) + 8 = x^4 - 2x^2 + 1 - [(x^2)^2 - 3^2] + 8 =$

$$x^4 - 2x^2 + 1 - (x^4 - 9) + 8 = \cancel{x^4} - 2x^2 + 1 - \cancel{x^4} + 9 + 8 = 18 - 2x^2$$

$$B = \left(\alpha + \frac{5}{\alpha}\right)^2 - \left(\alpha - \frac{5}{\alpha}\right)^2 = \alpha^2 + 2\alpha \cdot \frac{5}{\alpha} + \left(\frac{5}{\alpha}\right)^2 - \left[\alpha^2 - 2\alpha \cdot \frac{5}{\alpha} + \left(\frac{5}{\alpha}\right)^2\right] =$$

$$\alpha^2 + 10 + \frac{25}{\alpha^2} - \left(\alpha^2 - 10 + \frac{25}{\alpha^2}\right) = \cancel{\alpha^2} + 10 + \frac{25}{\alpha^2} - \cancel{\alpha^2} + 10 - \frac{25}{\alpha^2} = 20$$

β) $B + 4x = A$ ή $20 + 4x = 18 - 2x^2$ ή $2x^2 + 4x + 20 - 18 = 0 \Leftrightarrow 2x^2 + 4x + 2 = 0$ ή

$$x^2 + 2x + 1 = 0 \text{ ή } (x+1)^2 = 0 \text{ ή } x+1 = 0 \text{ ή } x = -1$$

$$\gamma) \Gamma = \frac{18 - 2x^2}{2x^2 + 12x + 18} = \frac{\cancel{2}(9 - x^2)}{\cancel{2}(x^2 + 6x + 9)} = \frac{(3-x)\cancel{(3+x)}}{(x+3)^2} = \frac{3-x}{x+3}$$

$$\delta) x = \left(2020 + \frac{1}{405}\right)^2 - \left(2020 - \frac{1}{405}\right)^2 \quad \text{ή} \quad x = \left(2020 + \frac{2020}{5}\right)^2 - \left(2020 - \frac{5}{2020}\right)^2$$

Ο αριθμός x προκύπτει από την παράσταση B , αν αντικαταστήσουμε $\alpha=2020$.
Επειδή $B=20$ για κάθε τιμή του $\alpha \neq 0$, είναι $x=20$

2η Άσκηση

Επειδή το σύστημα έχει λύση $x=1$ και $y=2$, ισχύει ότι:

$$\begin{cases} \alpha \cdot 1 + \beta \cdot 2 = 7 \\ 2\alpha \cdot 1 - \beta \cdot 2 = 8 \end{cases} \quad \text{ή} \quad \begin{cases} \alpha + 2\beta = 7 \\ 2\alpha - 2\beta = 8 \end{cases} \quad \text{ή} \quad \begin{cases} \alpha = 7 - 2\beta \\ 2(7 - 2\beta) - 2\beta = 8 \end{cases} \quad \text{ή} \quad \begin{cases} \alpha = 7 - 2\beta \\ 14 - 4\beta - 2\beta = 8 \end{cases} \quad \text{ή}$$

$$\begin{cases} \alpha = 7 - 2\beta \\ -6\beta = 8 - 14 \end{cases} \quad \text{ή} \quad \begin{cases} \alpha = 7 - 2\beta \\ -6\beta = -6 \end{cases} \quad \text{ή} \quad \begin{cases} \alpha = 7 - 2 \cdot 1 = 5 \\ \beta = 1 \end{cases}$$

3η Άσκηση

$$\alpha) A = \sin^2 x \cdot \varepsilon\varphi^2 x + \sin^2 x = \cancel{\sin^2 x} \cdot \frac{\eta\mu^2 x}{\cancel{\sin^2 x}} + \sin^2 x = \eta\mu^2 x + \sin^2 x = 1$$

$\beta)$ Επειδή οι γωνίες $20^\circ, 160^\circ$ είναι παραπληρωματικές, ισχύει ότι $\sin 160^\circ = -\sin 20^\circ$.

Επειδή οι γωνίες $50^\circ, 130^\circ$ είναι παραπληρωματικές, ισχύει ότι $\sin 130^\circ = \sin 50^\circ$.

Είναι

$$\begin{aligned} \eta\mu^2 20^\circ + \eta\mu^2 50^\circ + \sin^2 160^\circ + \sin^2 130^\circ &= \eta\mu^2 20^\circ + \eta\mu^2 50^\circ + (-\sin 20^\circ)^2 + (\sin 50^\circ)^2 = \\ &= \eta\mu^2 20^\circ + \underbrace{\eta\mu^2 50^\circ + \sin^2 50^\circ}_{1} + \sin^2 20^\circ = 1 + \underbrace{\eta\mu^2 20^\circ + \sin^2 20^\circ}_{1} = 2 = 2A \end{aligned}$$